

PIRÁTSKÉ LISTY

OSTRAVA | PODZIM 2018 | OSTRAVA.PIRATI.CZ | NEPRODEJNÉ

STRANA 1

Otevřená radnice – stop korupci

STRANA 2

Martin Tomášek:
Motorem změn bývají rebelové

STRANA 3

Klimatizujme město!
Jak bojovat proti suchu?

STRANA 7

Na čem pracují poslanci,
zvolení za Moravskoslezský kraj?

STRANA 8

Jak volit v komunálních volbách

PŘEDSTAVUJEME DAVIDA WITOSZE

Pirátského kandidáta na primátora Ostravy. Sedmatřicetiletý inženýrský geodet, absolvent Hornicko-geologické fakulty VŠB-TUO s Piráty spolupracuje už 5 let. U Pirátů působí jako garant programového bodu doprava. Coby geodet se podílel například na modernizaci železničních koridorů nebo zaměřování pro projekt odprašování vítkovických oceláren. Momentálně pracuje pro Správu železniční geodézie na SŽDC. Ve volném čase se kromě Pirátů věnuje amatérské astronomii nebo instantní analogové fotografii. Tedy rád sleduje noční oblohu a fotí Polaroidem.

Davide, nevím o žádném geodetovi na současné politické scéně. Co tě přimělo angažovat se v politice?

Dlouho jsem byl typickým „rozhořčeným mužem u piva“. Štvala mě spousta věcí. Hlavně ale to, že „mladá“ generace má ve sněmovně naprosto mizivé zastoupení. Když jsem sledoval politické dění a viděl, jaká malost a neschopnost tam vládne, řekl jsem si, že je čas přestat se spoléhat, že to jednou někdo udělá za mě. Cítil jsem, že musíme převzít zodpovědnost a začít formovat v politice nový proud. Piráti byli jasnou volbou. Vyrostli s internetem stejně jako já a jako jediná nová strana nebyli ničím projektem, nestáli za nimi podnikatelé ani vlivné osobnosti.

A co Ostrava? Kam bys ji chtěl jako primátor posunout?

Ostrava vznikla jako město pro továrny. Lidé hráli vedlejší roli hnacího motoru ocelového srdce republiky. Stačila panelová sídliště a mezi nimi základní infrastruktura. Pak přišla revoluce, divoká privatizace, posléze krize těžkého průmyslu a agónie. Zmatené období bez vize, bez naděje, bez optimismu. Přál bych si, aby se Ostrava konečně stala víc městem pro lidi, než pro továrny. Městem moderním, chytrým a atraktivním, které se hrdě hlásí ke svým průmyslovým kořenům, ale kde se dá také normálně dýchat a kvalitně žít.

Jako specialista na dopravu, jaké máš vize do budoucna? Co Ostravě chybí?

Ostrava si jako centrum milionové aglomerace v ničem nezadá s Prahou. Rozdíl je ale v tom, že zatímco Praha je plnohodnotná metropole, Ostrava

svou roli přirozeného centra regionu dosud úplně nezvládla. Přepřavit se z okraje Prahy do centra není nic složitějšího. Dostat se do Ostravy z Karviné, Nového Jičína nebo Třince už tak snadné není. Kdybychom perfektně zvládli propojit Ostravu s okolními městy, proměnili bychom Ostravu v plnohodnotné centrum, které tak velká aglomerace potřebuje. Vyřešili bychom problém s flexibilitou pracovních sil, školstvím i podnikáním. Vydělali by na tom všichni v širokém okolí. Rád říkám, že není těžké nahradit špatné dobrým, ale dobré ještě lepším. Rozhodně tu máme na čem stavět, ale také co zlepšovat. Je před námi spousta práce.

A mají Piráti nějaké konkrétní projekty? Nebo jen vize?

Do voleb jdeme s vlajkovým projektem „Sepneme Moravskou“, který propojí oblast sídliště Fifejdy s centrální částí Moravské Ostravy a Přívozu tak, abyste se pěšky i na kole dostali z jedné části do druhé během pár minut. Nejde jen o projekt jako takový, ale také o celý proces plánování důležité dopravní stavby. Prosazujeme architektonické soutěže a zapojení veřejnosti do rozhodování. Občané by měli mít šanci sami si tvořit své město a rozhodovat o jeho podobě. Předražené megalomanské projekty, které de facto nikdo nechce, jsou v Ostravě bohužel probírány mezi politiky častěji, než by se mi líbilo. Ale to je tím, že politici prahnou po velkých, dobře medializovaných věcech. Všimněte si, jak centrum skuhrá, že tam nejsou lidé, ale na druhou stranu nechá sídliště Fifejdy s několika tisíci občany odříznuté železniční tratí a

Místeckou tolik let bez povšimnutí. Důležitou prioritou je také stabilizovat situaci v dopravním podniku, právě totiž čelíme kritickému nedostatku řidičů veřejné dopravy v celé republice a situace může skončit tak, že prostě nebudou lidi. Budeme mít sice moderní vozový park za miliardy, ale nebude jej mít kdo obsluhovat. Je to tikající bomba. Chtěli bychom řidičům přidat a nevystavovat cestující riziku, že je veze řidič, který je unavený a pod neustálým stresem.

A co říkáte na tolik kritizovanou nedokončenou Rudnou?

Ostrava není jediným městem, které doplácí na dlouholetou neschopnost státu vytvořit kvalitní zákon, který by usnadnil výstavbu klíčových dopravních tepen. Letos jsme se ale i za přispění Pirátů pohli o důležitý krok kupředu. Sněmovnou prošla novela zákona o urychlení výstavby dopravní infrastruktury. Průběh přípravy této novely byl pro nás občas docela absurdní, to by vydalo na samostatné noviny, nicméně nakonec se nám podařilo do novely protlačit většinu našich návrhů. Významně se na tom podílel Ondřej Polanský, pirátský poslanec za Moravskoslezský kraj, se kterým jsme na přípravě novely zákona pracovali. Zapracovali jsme do ní větší ochranu práv vlastníků pozemků, kteří sice stavby nemají účelově blokovat, ale také s nimi stát musí zacházet férově a poskytnout jim adekvátní náhradu. Jako primátor bych chtěl i do budoucna co nejvíce spolupracovat s poslanci a diskutovat o problémech Ostravy na všech úrovních, protože jen tak se je věci daří řešit skutečně efektivně.

PROČ VOLIT PIRÁTY?

MGR. ZUZANA KLUSOVÁ

Po osmi letech usilovného obhajování naší existence a vysvětlování programových vizí jsme konečně loni prorazili vrata sněmovny a dobyli parlament. Nezpychli jsme, víme, že tím cesta teprve začíná. Teď musíme dokázat, že umíme hodnoty a zásady, pro které jste nás volili, prosazovat a chránit. Učíme se a měníme v profesionály, zároveň ale chceme zůstat sami sebou.

Já jsem u Pirátů už šest let a můžu s jistotou říci, že z nás nikdy nebudou loutky v rukou mediálních agentur. Nepronásledují nás žádné korupční kauzy a závažná morální selhání. Ačkoliv už nejsme nejchudší stranou v Česku, stále jsme stranou aktivistů a dobrovolníků. Na sociálních sítích vám odpovídáme skutečně my. Někdo hraje punk, někdo studuje smlouvy a směrnice, někdo těží kryptoměnu, někdo hraje na festivalech, někdo pomáhá bezdomovcům nebo zvířatům.

Jsmo aktivní občané, kteří se spojili, aby reprezentovali proud ve společnosti vyznávající svobodu, toleranci, ale i zodpovědnost. A to je možná to, co mnoho našich kritiků nechápe a pochopit nechce. Nejsme rebelové internetu, zlobivé děti jdoucí proti systému. Máme rodiny, respekt k ostatním, ale také odvahu jít proti všem. Proti zaběhaným pořádkům i stereotypům. Ne za každou cenu a vždy. Jen když jsme přesvědčeni, že je to správné. Narážíme občas na výsměch zkušených politických pardálů – prý jsme naivní idealisté. Věřit v ideály ale není naivní. Tohle je přesně ta esence, kterou podle nás česká politická scéna tolik let postrádá.

ZASTAVÍME KORUPCI, ZPRŮHLEDNÍME HOSPODAŘENÍ

Piráti v Moravskoslezském kraji jdou do boje o místní zastupitelstva s jasným cílem: je třeba skoncovat s korupcí a začít dělat věci jinak, průhledněji a moderněji.

Jedním ze základních pilířů pirátského programu vždy byla transparentnost v hospodaření a rozhodování státu. Nyní máme šanci snahu přenést i na úroveň, která se každého z nás týká nejvíce – tedy na úroveň měst a obcí. Cílem našeho konceptu Otevřené a moderní radnice je zajistit, aby občané i protikorupční analytici měli dostatek informací, aby mohli politiky a úředníky kontrolovat. Informace a hospodaření města musí být jednoduše dohledatelné a občané musí dostat opravdovou možnost se do rozhodování v obci zapojit.

Zveřejníme, jak město utrácí

Zavedeme rozklikávací rozpočet města až na úroveň jednotlivých faktur, majetková příznání politiků či přehled smluv a analýz, které si obec nechává vypracovat, vše bude jednoduše dostupné pro každého. Občané tak budou moci město účinně kontrolovat a předcházet případnému nekalému jednání. Získají tak i detailní přehled o dění na radnici. Maximum informací zveřejníme ve formě tzv.otevřených dat, aby je bylo možno využít pro studijní účely nebo třeba pro napsání „hlídací“ aplikace.

dokončení na str. 2

SMART CITY: CHYTRÉ MĚSTO NEZNAMENÁ PŘEDRAŽENOU LAVIČKU S WI-FI

JAKUB DEDEK

kandidát do zastupitelstva městského obvodu Ostrava-Poruba

Chytré město se snaží jít co nejlépe občanům a sdílet informace

Chytrá radnice je otevřená radnice, která chápe občany jako partnery, ne jako obtížný hmyz narušující její zaběhaný chod. Chytré město nevytvěšuje důležité informace jen formálně na úřední desce, ale jde občanům vstříc a skutečně se snaží je zapojit. Protože oni sami ví nejlépe, kde co nefunguje a jak to napravit. Vhodným nástrojem jsou mobilní aplikace. Pokud visí informace na úřední desce, většina lidí si je nepřečte. Když vám přijde do mobilu, pravděpodobně si všimnete. Pokud Vás zaujme, napíšete, zeptáte se.

Totéž platí o předávání nápadů nebo hlášení poruch, nedostatků nebo závad. Pokud to obnáší absolvovat návštěvu úřadu, sepsat dopis nebo dokonce obojí, jen málokdo tomu věnuje tolik úsilí. A co když bude stačit vyfotit díru na silnici telefonem a pár dotyky zprávu odeslat přímo na úřad? Pak začnete dostávat upozornění v momentě, kdy se problém vyřeší. Pokud to lidem umožníte, stanou se vaši prodlouženou

Smart je v současnosti "buzzword". Tedy zaklínadlo, které frčí. A tak se mezi politiky vžilo i označení smart cities – chytrá města. Bohužel v české kotlině si to mnohde vyložili tak, že pokud má něco v sobě elektřinu a Wi-Fi, město to bohatě zaplatí a dá si hrdě nálepkou "SMART". Koncept smart city ale není o předražené chytré lavičce s Wi-Fi a solární nabíječkou. Opravdu "chytré" město přemýšlí nad svými přednostmi a nedostatky, analyzuje data o dění ve městě a snaží se je chytrě využít ke spokojenosti občanů. Smart city znamená úspornost, citlivost k životnímu prostředí a neustálé hledání inovací, které zlepšují kvalitu života ve městě.

rukou, armádou těch nejpovolanějších, kteří se budou podílet na neustálém zlepšování života ve městě.

Chytrá potřeba šetří náklady

Chytrá města používají moderní analytické nástroje, které jim umožňují sbírat a vyhodnocovat spoustu užitečných dat. Například Barcelona ušetřila chytrým mapováním úroveň spotřeby vody na zavlažování městské zeleně až 25 % zásob vody, tedy miliony eur ročně. Chytrý systém parkování analyzuje pohyb po městě, informace o volných parkovacích místech sdílí s řidiči a ti nemusí trávit spoustu času objížděním parkovacích ploch. To má zároveň pozitivní dopad na kvalitu ovzduší, které se zbytečně nezamořuje výfukovými plyny. Podobných příkladů bychom našli spousty, vždy je ale důležité hledat to nejlepší řešení právě pro vaše město. Protože to, co funguje v Ostravě, nemusí fungovat v Opavě a opačně.

Chytré město si hýčká životní prostředí

Chytré město si váží zdraví svých občanů a ví, že ve špinavém městě

nemůže existovat kvalitní život. Tento bod je tedy základem pro všechny ostatní, a proto se s každým tématem chytrého města prolíná. Chytré město dbá na to, abychom neplýtvali omezenými přírodními zdroji a energií. Podporuje výstavbu budov, které mají nízkou ekologickou náročnost, podporuje znovuvyužití vody tak, aby se shromažďovala v retenčních nádržích a nekončila v kanálech. V odpadovém hospodářství dbá na recyklaci a třídění. Na festivalech a akcích podporovaných městem co nejvíce omezuje používání jednorázových plastů a nahrazuje je trendy vratnými kelímky. I když se tato opatření směřující k omezení masové produkce plastů mohou zdát banální, opak je pravdou. Jeden člověk během festivalu spotřebuje klidně 10 kelímků, pokud místo toho použije za večer jen jeden a ještě ho vrátí, vydělají všichni. Lidé, město i příroda. A to je chytré! To je smart!

Jakub Dedek

ZASTAVÍME KORUPCI, ZPRŮHLEDNÍME HOSPODAŘENÍ

dokončení článku ze strany 1

Otevřená výběrová řízení dají stopku předraženým zakázkám!

Budeme prosazovat otevřená výběrová řízení, vyhlášená v dostatečném předstihu a s relevantně stanovenými podmínkami, které účelově nezužují okruh uchazečů. Teprve tehdy se nám podaří zvýšit počet nabídek a získat nejlepší možný poměr kvality a ceny. Zároveň tím výrazně omezíme prostor pro korupci a manipulaci.

O prodejích obecního majetku budeme informovat s předstihem a na několika místech, ne pouze na úřední desce, kterou běžný občan nekontroluje pravidelně. Zabráníme tak nevýhodným kšeftům, o kterých se většinou veřejnost dozví, když už je pozdě.

Rozhodujeme spolu s občany a skládejme jim úcty

Chceme, aby občané byli na zasedáních všech orgánů města našimi partnery, ne pouhými přisedícími. K tomu vám

poskytneme veškeré podklady, data a další informace s dostatečným předstihem. Audiovizuální záznamy a podrobné zápisy by měly být samozřejmostí, stejně jako zveřejnění toho, jak hlasovali jednotliví zastupitelé, a přehledu jejich „docházky“. Ankety, občanské podněty a besedy, formální i neformální setkání s občany – to vše je důležitou součástí komunální politiky. Podpoříme také vznik participativního rozpočtu a necháme občany rozhodnout o tom, na které projekty dá město peníze.

Městem zřizované společnosti už nebudou černou dírou na peníze

Ve velkých městech i malých obcích jsou dnes jedním z největších problémů neprůhledné společnosti zřizované samosprávami. Ty mnohdy hospodaří s miliardovými částkami, jenže jsou těžko kontrolovatelné. Zajistíme, aby tyto obcí zřizované organizace zveřejňovaly co nejvíce informací a v jejich čele

neseděli vysloužilí politici a trafikanti, ale transparentně zvolení odborníci.

Jak si tedy moderní, otevřenou radnici představit v praxi?

Město se rozhodne rekonstruovat chodník ve vaší ulici. Jakmile Jenda Úředník zanese do systému informaci o budoucích pracích, na mobil vám přijde upozornění z aplikace. Na jedno kliknutí si pak můžete zjistit podrobnosti o celém projektu, podívat se na faktury, záznam z hlasování zastupitelstva nebo třeba informace o proběhlém výběrovém řízení. Zároveň zjistíte, že za pár dnů se koná veřejná debata zástupců města a městských firem na téma obnovy zeleně v blízkém parku, které se chcete zúčastnit. To vše bez složitých papírování a zatěžování úředníků, kteří tak budou mít více času na osobní jednání s občany a opravdu důležitou práci pro vaši obci.

Veronika Murzynová

MOTOREM ZMĚN BÝVAJÍ REBELOVÉ

MGR. MARTIN TOMÁŠEK, PH. D.
nezávislý kandidát

Kandidujete jako nezávislý za Piráty. Jak na vás působíme?

Líbí se mi, že jste odhodlaní, pracovití a chcete dělat nesmlouvavě poctivou politiku. Jako nováčkům vám nutně chybí politické zkušenosti, když ale vidím vaše tykadla na nespravedlnost a korupci, jsem bez obav, že se necháte koupit nebo zastrašit.

V čem se s Piráty shodujete?

Od dětství jsem byl rebel, vždy jsem se dokázal vyjádřit přímo a bez ohledů na následky. Formální autority to se mnou nemají lehké, o to více si ale dokážu vážít přirozených osobností s jasně vyprofilovanou morálkou, ať se oblékají, češou či jedí, jak chtějí. Proto se mi líbí přístup Ivana Bartoše, vždy korektního, (dů)vtipného a věcného. To nejpodstatnější ale je, že Piráti milují demokracii a svobodu stejně jako já.

Je něco, co vám na Pirátech vadí?

Ještě když jste mě jako potenciálního kandidáta na senátora „grilovali“, ze strachu z možného vystoupení z EU jsem dost razantně odmítl referendum. Dnes už jsem s tímto nástrojem přímé demokracie obeznámen důkladněji a pokládám jej za prospěšný. Když jsem vás poznal, zdáli jste se mi poněkud nedůvěřiví vůči zájemcům o pirátskou politiku, nechtěli jste si svou „revoluci“ nechat ukrást. Přitom to byli většinou lidé, které jste skutečně přesvědčili teprve svým chováním a jednáním po volbách a vrátili jim ztracenou důvěru v politiku a politiku coby kultivaci veřejného prostoru.

Jste v politice nováčkem?

Jako nezávislý jsem v minulých volbách kandidoval za Zelené. Tentokrát je moje zapojení mnohem intenzivnější: účastním se schůzek ostravských Pirátů i akcí, které organizují, moderoval jsem třeba několik debat o kvalitě ostravského i českého ovzduší a o zodpovědnějším nakládání s odpady, především plasty. Představil jsem se již pirátskému poslaneckému klubu, měl jsem možnost se setkat se starostkou Proskovic a starostou Polanky, získal podporu hnutí Senátor 21, jehož cílem je posílení role senátu jako pojistky demokracie, a v neposlední řadě také sympatie Zelených. Politika je podle mě hlavně uměním komunikace, což je něco, co jako češtinář dělám celý svůj profesní život a co mě nepřestává bavit.

Vaší hlavní prioritou je školství...

Přesně tak, o svých představách se více rozepisuji v článku Dobrá škola – základ dobrého života. Případá mi skvělé, že odklon od papouškování a podpora aktivity, kreativity a kritického myšlení postupně dostaly zelenou, i když jsem se na počátku svého kantorského působení cítil ve škole jako exot. Svůj vlastní pobyt na střední jsem považoval za převážně promarněný čas, a jako kantora mě proto upřímně děsila představa, že mám nyní žezlo nudy sám nést. Našel jsem se až na vysoké, ale i tady bylo a stále je co zlepšovat. Rád bych se z pozice senátora podíval našemu školství na zoubek trochu důkladněji.

Myslíte, že školstvím oslovíte obyvatele Jihu, Proskovic a Polanky?

Pokud voliče přesvědčím, že je vzdělání pro budoucnost jejich dětí zcela klíčové, tak ano. Z pozice senátora mohu navštěvovat vedení škol, organizovat semináře a zvat na ně do Ostravy špičkové pedagogy, mohu vystupovat na jednáních zastupitelstev a přesvědčovat je např. o tom, že by školství měli řídit kompetentní politici, kteří budou respektovat rozhodnutí výběrových komisí a nejmenní namísto vítězů své posluhy a kamarády. Zároveň mohu v senátu prosazovat zákony, které nebudou koulemi na noze moderního školství. Mám do toho chuť i dostatek energie.

Jak se těšíte na předvolební boj?

Těším se na lidi, s nimiž se setkám během senátní i komunální kampaně, která by měla být co nejkontaktnější. Chtěl bych je mimo jiné přesvědčit, že bariéra mezi občany a politikou je umělá a že neprospívá ani jedněm ani druhým. Pokud se ale ptáte na mé protivníky, určitě nečekáte, že jim zde budu okopávat kotníky. Demokracie je diskuse a ta musí mít patřičnou formu.

Proč je vaším symbolem buřinka?

Senát je úctyhodná instituce a buřinka tento můj respekt odráží. Zároveň ji mám spojenou s postavou Saturnina, dobrého sluhy i toho, kdo se nebojí groteskní představu o létajících koblihách uskutečnit. To, jak jistě cítíte, nemá nic společného s jejich předvolebním rozdáváním, ba právě naopak.

VPLOUVÁME DO OSTRAVY

KLIMATIZUJME MĚSTO – SUCHO A CO PROTI NĚMU MŮŽE DĚLAT MĚSTO?

Poznali jsme to všichni na vlastní kůži. Rtuť v teploměrech svižně přeskakuje třicítku a my nemluvíme o ničem jiném. Obrovská vedra způsobují, že se ve městě nelze pořádně ani pohybovat. Rozpálené chodníky, cesty i náměstí se mění na kamenný gril. Už nám pomalu dochází, že tropická vedra nebudou anomálií, ale letním standardem, na který si chtít nechtě budeme muset zvyknout. I moravskoslezská města by se měla dívat dopředu a zavčas pochopit, že jediné, co nám může pomoci klimatizovat město, je zeleň, keře, stromy a efektivní nakládání s vodou.

Města by se měla zaměřit na zakomponování retenčních nádrží do systému dešťové kanalizace, budování vertikálních zahrad, výsadbu popínavých trvalek a dalších odolných rostlin do městské zástavby. To je nejen ekonomické, ale také ekologicky vhodné řešení. Jednoduše to funguje takto: město akumuluje přes den velmi dobře teplo, a pak jej výrazně vyzařuje. Je to díky tomu, že má velký poměr asfaltových, betonových a dalších podobných ploch oproti zeleni v okolí města, kde se vedra snázejí daleko snáze. Městská zeleň je tedy velmi levný, nenáročný a sofistikovaný regulátor teploty mezi ročními obdobími a zejména mezi dnem a nocí. Proto záleží na tom, kolik jí město vlastně má a je potřeba ji více než kdy jindy chránit a pečovat o každý kousek zeleně ve městě a jeho bezprostředním okolí.

Město jako takové k tomu má nástroje. Jednak jsou tu finanční prostředky a také několik zákonných možností, jak městskou zeleň, zejména městské a příměstské lesy, chránit a pečovat o ně. Bohužel dnes většina lesů plní spíše funkci hospodářskou, než hygienickou. Stromy daleko spíše vidíme jako zdroje dřeva, než jako obří klimatizační jednotky, které chladí vzduch zdarma (viz str. 8).

Piráti Ostrava představují své lídry do komunálních voleb
zleva: Martin Tomášek, Andrea Hoffmannová, David Witosz, Pavlína Nováčková a Rostislav Řeha

Podobně je to i se zelenými prostranstvími ve městě, která se často zbytečně bez rozmyslu a reflexe znovu a znovu likvidují. Nahrazují je dlažební kostky a beton. Příkladem může být momentálně probíhající proměna parku v Ostravě – Mariánských Horách na vydlážděné náměstí. Fakt, že městská část potřebuje veřejné prostranství nezpochybnujeme, celý projekt je ovšem typickým příkladem toho, jak to nedělat.

Stavba byla zadána bez architektonické soutěže, bez širší diskuze s občany. Vzrostlé stromy sice mají být zachovány, jelikož je ale nově bude místo parku obklopat beton, z něhož se veškerá vlhkost splaví do kanalizace, je více než pravděpodobné, že za čas uschnou.

Během stavebních prací probíhajících uprostřed července jim byl navíc odhalen a poničen kořenový systém. Zachrání je tedy podle nás jediné zázrak. Retenční nádrže, které by pod dlažbou zachytávaly dešťovou vodu potřebnou k zavlažování, chybí.

Pravdou je, že se tyto investice mohou v mnohém oproti stávajícímu betonářskému stylu o něco prodražit, ale nakonec se nám jako městu mnohonásobně vrátí, a to skutečně i po finanční stránce. Ano, městská zeleň a vzrostlé stromy svou funkcí také snižují energetické nároky města, a to jak na vytápění, tak i na případné ochlazování vnitřních prostor. Jediný vzrostlý strom je svým výkonem srovnatelný s úrovní výkonu běžného klimatizačního systému

v rodinném domě. Velmi důležitou funkcí zeleně je totiž také aktivní odpařování. Je to schopnost zadržovat vodu a z listů ji následně uvolňovat do okolí.

Ale rostliny nefungují jen jako klimatizace v létě, jsou našim nejlepším služebníkem, také když prší. Čím více je ve městě rostlin, tím lépe se vypořádává s přivalovými dešti a povodňovými situacemi. Je tedy zřejmé, že pokud má být prostředí ve městě přívětivé, čekají nás nutné změny. Ve způsobu, jak chceme rozšiřovat zastavěné plochy oproti plochám zeleným, a zda hodláme investovat do opatření, která umožní zlepšit klima ve městech. Anglické trávníky by měly nahradit květinové medonosné záhony, nebo tzv. motýlí louky. K parkovištím a do okolí domů je potřeba

znovu dosazovat keřová patra, v centrech měst můžeme vytvářet vertikální zahrady a podobné architektonické prvky, které nejen lahodí oku, ale jsou zlepšujícím prvkem v rámci mikroklimatu lokalit. Jen takovým způsobem můžeme zamezit tomu, aby se z našich měst staly betonové džungle, ve kterých se nedá dýchat a tedy ani žít.

Piráti si tato rizika i příležitosti uvědomují a budou se na radnicích po celém Česku snažit prosazovat moderní řešení, která myslí na přírodu stejně jako na lidi.

Jan Nezhyba,
garant programového bodu Životní prostředí

JAK SE PIRÁTI STAVÍ K ODLIVU LIDÍ Z REGIONU: JE TŘEBA MOTIVOVAT MLADÉ LIDI A UKÁZAT, ŽE ZŮSTAT MÁ SMYSL

Čím je odliv způsobený

Odliv lidí je spojen s velkými změnami, kterými ostravsko-karvinský region prochází. Lidé sem přišli za prací v hutích, na šachtách, v těžkém průmyslu obecně. Teď ale toto úzké zaměření regionu a dlouholetý útlum v něm přináší obrovskou nejistotu a obavy o budoucnost. Fakt, že tady máme nejnižší mzdy, vysoké náklady na bydlení kvůli monopolnímu postavení RESIDOMO a ještě musíme většinu roku dýchat vzduch, který překračuje zákonem stanovené limity, celkem přirozené v mladých lidech vzbuzuje touhu založit si rodinu někde jinde. Je třeba jim ukázat, že slezská města nabízejí spoustu možností, jak si plnit sny.

Co je v silách měst? Mohou skutečně odliv obyvatel zastavit

Města mají nástroje, jak odliv lidí zpomalit nebo úplně zastavit. Ale musejí přemýšlet, proč lidé odchází a čím je motivovat, aby zůstali. Ostrava se musí změnit, najít novou vizi, moderní tvář, to bude největším úkolem politiků pro další období. Vizi města, které bude moderní, v němž stojí za to žít, kde máte šanci dělat to, co vás baví a dostat za to taky dobře zapláceno. Ukázalo se, že investiční pobídky jsou mnohdy slepá ulička. Montovny nejsou recept na prosperitu, ani vysokou kvalitu života v regionu. Podpora, která byla směřována pro automobilové koncerny, by se měla přeměrovat do sektoru ma-

lého a středního podnikání. Raději 20 menších českých firem, než jeden velký zahraniční investor, jehož zisky putují za hranice našeho města i státu. Musíme prohloubit spolupráci soukromého a veřejného sektoru, kdy stát zajistí dostatek kvalifikovaných lidí a firmy si je budou hýčkat.

Co už tedy Piráti dělají, nebo plánují v následujícím volebním období

Představili jsme originální projekt Žij svůj sen v Karvině, jehož cílem je ukázat, že i tady si lidé mohou plnit své sny, že proto nemusí opustit své kořeny a mířit do Prahy nebo do Londýna. Peníze nasbírali v rámci participativního rozpočtu pirátské strany, složili se na něj

Piráti z celého Česka. Videosoutěž bude ukončena 31. srpna a všichni se těší na výsledky. Obrací se na nás spousta lidí s tím, že jsou v Karvině rádi a že jim vadí negativní nálepka, kterou město má. Společně ji změním, ten proces už se podařilo nastartovat. Jen dát lidem příležitost, podpořit je, zapojit. Projekt v Karvině slouží jako pilotní, plánujeme jej rozšířit i do Ostravy a celého regionu. Myslíme, že bude velmi dobře fungovat. Koukněte se na web www.zijsvujsenkarvine.cz.

Co mohou dělat školy, zaměstnavatelé a jiné instituce...

Především spolupracovat, naslouchat si a snažit se přicházet s originálními

nápady. Školy by se měly otevřít moderním výukovým metodám, vést žáky k samostatnosti, zodpovědnosti, aktivitě a kritickému myšlení, protože právě tyto vlastnosti dnes hrají prim, co se týče uplatnění na trhu práce. Firmy by se měly otevřít flexibilním úvazkům, vyhovět více potřebám rodičů vracejících se po rodičovské, spolupracovat se školami, vychovávat si šikovné absolventy a město by mělo fungovat jako pomocník a prostředník, který bude tuto spolupráci zprostředkovávat a podporovat všemi dostupnými prostředky.

Zuzana Klusová
a Veronika Murzynová

Proč ses rozhodla kandidovat?

Žiji v našem obvodu celý život a moc si neumím představit, že bych žila jinde. S postupem let jsem si začala všimnout, že v našem městě není vše, jak by mělo být. A že obvod na to, kolik má obyvatel a jak je velký, není živoucím organismem. Dýchá z něj netečnost a lhostejnost, v zastupitelstvu sedí i lidé, kterým na obvodu příliš nezáleží, úřad tu není pro lidi a zaostáváme i za malými obcemi, kde vše zvládne starosta s osmi zastupiteli a jednou účetní a obec šlape jak hodinky. Takže jsem se začala štourat v různých věcech, kupilo se toho více a více... Před třemi lety jsem se seznámila s Piráty a časem si uvědomila, že s nimi věci jdou i jinak. A tak nějak se to seběhlo, že máme na Jihu skvělý tým lidí, který si věří, a já vím, že jsme schopni dát obvodu novou energii. Jedna naše rodinná pověst říká, že můj pradědeček si věčně chodil stěžovat na národní výbor, že něco někde nefunguje. Takže asi to tak má být, že navazují na rodinnou tradici

Jaké oblasti si podle Tebe zaslouží pozornost?

Každý z nás řeší oblast, která je mu nejbližší, ať už zájmem nebo povoláním. Velmi nás ale trápí stále zavřený úřad, jako kdyby radnice nechtěla nechat občany nahlédnout pod politickou pokličku. Přitom stačí třeba přetvořit webové stránky tak, aby na nich bylo vše, co občané ke své informovanosti potřebují. O našem přístupu k veřejné správě se dozvíte v článku Gabriely Macečkové.

TŘI OTÁZKY PRO PAVLÍNU NOVÁČKOVOU, lídryni Pirátů Ostrava-Jih

Za tristní považujeme oblast školství. Vážíme si práce pedagogů škol všech stupňů a rádi bychom viděli větší podporu škol v jejich poslání, nejen větší finanční, ale třeba i materiální či větší administrativní pomoc. Učit naše děti a pomáhat z nich formovat zodpovědné osobnosti není žádná legrace a chceme školám ulehčit papírování všude, kde nám to zákony umožní. Chování Adama Rykaly, který jako radní pro školství do budoucích dětských osudů cvrnká jako do kuliček, je pro nás naprosto nepřijatelné. O jeho poslední "akci" se dočtete v článku od Arnošta Žídka.

Veřejný prostor je mým hlavním tématem.

Kultivovaná veřejná prostranství, regulovaná a vkusná výstavba beroucí ohledy na člověka i přírodu jsou podmínkou fungujícího města. Příkladem, jak to dělat správně, je podle mě Litomyšl nebo Dolní Břežany. Více k tomuto tématu najdete v mém článku. Myslíme i na hendikepované a seniory. Chceme upravit podmínky pro senior expres, aby jej mohli využívat i zdravotně znevýhodnění. Budeme podporovat výstavbu moderních a přátelivých Domů s pečovatelskou službou, klidně i ve spolupráci s jinými subjekty. Budeme však vždy dbát na to, aby prioritně byli zajištěni senioři na Jihu. Jsou věci, které půjdou změnit hned, třeba právě

výše zmíněná proměna webu obvodu. Pak jsou tu záležitosti, které nevyřešíme hned, ale postupně se na nich bude muset pracovat. To je třeba právě postupná proměna veřejného prostranství a výstavby, doprava, která s přibývajícím technologiemi bude měnit taktéž svou tvář, nebo

i stárnutí obyvatelstva. Na vše, co budoucnost přinese, se ovšem musíme připravovat už nyní. V mnoha ohledech svazují komunální politice ruce zákony, které neodrážejí skutečné potřeby samospráv. Ve spolupráci s našimi poslanci se dokážeme i v této oblasti posunout dál.

Co pro tebe znamená být Pirát?

Pirátský systém myšlení je založen na několika pilířích. Víra ve schopnosti člověka – dejme člověku nástroje, informace, vzdělání a naučí se být zodpovědný. Protože zodpovědnost utváří společnost a posouvá ji dopředu. I u Pirátů se prosazuje velká míra individuality, ovšem s respektem k ostatním lidem. Svoboda – tu si Piráti nepletou s bezbřehým prosazováním vlastního ega, ale ve smyslu, když nečiním nic špatného a naopak pomáhám, neházejte mi klacky pod nohy. Sebevědomí – opět, Piráti si sebevědomí nepletou s arogancí, ale bez sebevědomí se dá hodit potenciál člověka. Cesta ke zdravé občanské společnosti je trnitá a občas škrábe, ale pokud to děláte pro vyšší cíle, než si namastit kapsy, tak se tomu nevyhnete.

Robert Kolena, ostravský šampion v silovém trojboji

Sportovat začal až v 15, přesto teď sbírá medaile z mistrovství republiky a míří na mistrovství světa. Kandiduje za Piráty v obvodu Ostrava – Jih, k tomu studuje vysokou a cvičí, cvičí, cvičí.

Roberte, tys opravdu začal se sportem až v 15 letech? Co tě k tomu vedlo?

Měl jsem velkou nadváhu, malou fyzickou a v pubertě jsem sám se sebou přestal být spokojený. Řekl jsem si, že buď se budu litovat a válet na gauči, nebo s tím něco udělám. Začal jsem chodit do posilovny. Ze začátku to samozřejmě byla pořádná makačka, ale brzy jsem začal mít radost, že vidím pokroky, že zvednu čím dál větší zátěž a cítím se líp. Pak mě to začalo hrozně nabíjet.

Snil jsi tehdy, že to dotáhneš až na mistrovství světa?

To vůbec, to by mě ani ve snu nenapadlo. Chtěl jsem se jen dát dohromady a pak už to všechno přicházelo postupně. Když děláš to, co tě opravdu baví, úspěchy začnou přicházet samy. Chtěl bych být vzorem pro mladé lidi, kteří si myslí, že začít sportovat až v 15 nemá smysl. Naopak! Menšinové sporty, jako je třeba právě silový trojboj, dávají šanci začít v jakémkoliv věku. To je obrovské plus oproti masovým sportům, jako je fotbal nebo hokej. Tam už to přirozeně v 15 daleko nedotáhnete, i když budete makat jako šroub.

Kandiduješ teď ve volbách za Piráty. Proč? Co tě k tomu motivuje? Co si budeme nalhávat, dost vybočuješ ze stereotypu pohublého Piráta coby ajťáka a geeka.

Pirátům fandím delší dobu a rozhodl jsem se do toho jít stejně naplno, jako jsem šel tehdy do tréninku. Štve mě, kolik mladých lidí sedí jen u tabletů a mobilů a nejde ven. Městský obvod by měl co nejvíce podporovat menšinové sporty, stavět venkovní workoutová hřiště, organizovat turnaje a propagovat místní sportovní oddíly.

Není to sice jen o penězích, ale rýpnout si musím. Fotbal spolkně spoustu peněz, ale aktivně zapojí relativně málo lidí. Menší sportovní oddíly vedou zpravidla srdcaři, kteří umí mladé strhnout a s minimem prostředků to mohou dotáhnout hodně daleko.

Workoutová hřiště v Ostravě ale už jsou...

To ano, ale mnohá z nich nejsou moc dobře postavená a plnohodnotně si na nich nezatrénujete. Prostor pro zlepšení i výstavbu nových venkovních sportovních prvků tam určitě ještě vidím. Cíl je zase dostat mladé lidi ven. Ale samozřejmě to není jen o workoutových hřištích. Na webu městského obvodu Ostrava-Jih mi chybí přehled místních sportovních oddílů s informacemi, kam a kdy můžete zajít. Oceňuji, že školní sportoviště jsou otevřená i odpoledne, bohužel je ale mnohdy najdete v dost tristním stavu. Rozbité branky, neudržované dráhy atd. Investice do jejich modernizace by přitom oproti takovému fotbalovému stadionu byly minimální.

Právě jsi dokončil bakalářské studium strojínského inženýrství na VUT a pokračuješ na inženýra. Kolikrát týdně do toho cvičíš?

Zpravidla trénuji 4 až 6 dní v týdnu, takže během státnic to byl vážně záhol, ale co tě nezabije... Teď se připravuji na MS 2018 v Maďarsku a v září už zase škola a pak volby. I když skloubit všechny aktivity je někdy náročné, člověk se nenudí a žije v harmonii. Trénuje mozek, trénuje tělo a zároveň se snaží dělat něco i pro ostatní, snaží se měnit své město k lepšímu.

Zuzana Klusová

DOBŘÁ ŠKOLA – ZÁKLAD DOBRÉHO ŽIVOTA

Se školstvím má zkušenosti každý, což může být paradoxně i nevýhoda. Minimálně u těch, kteří byli školně úspěšní, vzpomínkový optimismus překryje jejich někdejší pochybnosti. Ty se znovu vynořují, když školami začínou procházet jejich děti – pokud však věří systému, hledají chybu primárně v dětech. To, že se v přístupu učitelů za mnoho let téměř nic nezměnilo, pak dokonce vnímají jako správné, přestože by takto neměnný stav kdekoliv jinde – ve zdravotnictví, sociální péči, dopravě či IT – považovali za katastrofální stagnaci.

Jak poznat dobrou školu, kterou jsme sami nezažili?

Po škole bych chtěl, aby ji děti opouštěly s aktivní znalostí dvou světových jazyků, aby se mateřtinou vyjadřovaly nejen správně, ale i přiměřeně situaci a bez obav, že se ztrapní. Přál bych si, aby je škola naučila přesvědčivě argumentovat, poznat, když je jimi účelně manipulováno, vztahovat dějinné okamžiky k aktuální situaci, rozumět moderním technologiím a umět je ovládat...

Škola nás nemá ohýbat, ale rozvíjet to, v čem jsme dobří, a pomáhat objevovat náš potenciál. Měla by nám pomoci nalézt povolání, které nás bude těšit i dobře žít. Vzorem pro ostatní může být např. ostravská 1st International, kam beru své studenty na praxi.

Tři podmínky

Naplnění výše uvedené představy vyžaduje – jako v pohádce – tři věci: dobré učitele, aktivní rodiče a zodpovědné politiky. Dobré učitele musíme vychovat a motivovat, k obojímu je potřeba peněz, které zvýší přitažlivost i prestiž povolání a vytvoří prostor pro celoživotní (sebe)vzdělávání učitelů. Aktivní rodiče podporují vzdělávání svých potomků, mimo jiné tím, že volí takové politiky, kteří usilují o lepší fungování našeho školství.

Politika a vzdělávání

Přestože se jakákoliv vážně vedená diskuse dříve či později stočí k zastaralému systému vzdělávání, v programovém prohlášení vlády se školství mezi šestici priorit nedostalo. V případě zvolení budu spolupracovat s dalším osobnostmi, jako je rektor Masarykovy univerzity či bývalý šéf Akademie věd a další – takové seskupení by zaručovalo soustředěný zákonodárný tah žádoucím směrem.

Shodujeme se v tom, že žijeme v rychle se měnícím konkurenčním prostředí, že je naše hospodářství ohroženo robotizací a že řešením nejsou uměle stanovené standardy (jednotné přijímací zkoušky či povinná státní maturita), které by měl každý student naplnit, aby se mohl dále vzdělávat nebo uplatnit v praxi.

Ostravsko neslo tíhu hospodářské transformace, a nelze jej proto opět přetvářet v montovnu zajišťující nízké příjmy s vysokým rizikem budoucí nezaměstnanosti. Dobré podmínky pro práci s vysokou přidanou hodnotou vytváří pouze kvalitní vzdělávání.

Proč Vás žádám o důvěru v senátních volbách?

Téměř deset let jsem učil na střední škole a již téměř dvacet na vysoké, kde sám připravuji budoucí učitele a intenzivně přemýšlím o roli školy v dnešním světě. Dávám studentské rebelství, které mě vybavilo kritickým odstupem, ale nezabránilo mi směřovat k vysněnému povolání, školní docházka vlastních dětí i zkušenosti mých studentů a kolegů mi umožňují poznat, co je v dnešním vzdělávacím systému přežitkem a co oživující vodou. Díky spolupráci s organizacemi, jako je např. EDUin (informační centrum o vzdělávání), se pohybuji v hlavním proudu inovačního myšlení v této oblasti.

Ostrava by se měla stát pilotním městem, v němž se bude s výraznou podporou státu, kraje i města realizovat zrychlený přechod ke vzdělanostní společnosti a ekonomice tak, aby zde lidé měli vyhlídky na kvalitní zaměstnání i život. Se znalostí obtíží, s nimiž se Ostrava dlouhodobě potýká, pomohu v senátu prosazovat takové zákony, které jí budou prospívat, a nikoliv škodit. Jako senátor mohu navíc plnit roli místního ombudsmana, tj. moderovat komunikaci mezi občany a úřady, k nimž patří i školy.

Martin Tomášek

ROZHOVOR S ROBERTEM

SPOLEČNĚ ZA LEPŠÍ PORUBU

MGR. ANDREA HOFFMANNOVÁ, PH.D.
lídryně Pirátů Ostrava-Poruba

Andrea Hoffmannová se narodila a žije v Ostravě. Pracuje jako vysokoškolská pedagožka na Univerzitě Palackého v Olomouci, kde profesně připravuje budoucí učitele. Do politiky se rozhodla vstoupit

v době svého asistentského působení v Evropském parlamentu, v podzimních volbách vede pirátskou kandidátku v Ostravě-Porubě.

Co Vás přimělo k tomu vstoupit do politiky?

Myslím si, že každý občan by se měl podle svých možností zajímat o své okolí. Samotné mi není jedno, co se děje v mém domě, v ulici a ve městě, kde bydlím, nebo v zemi, kterou nazývám svým domovem. Jsem od povahy člověk akční, pořádala jsem přednášky, divadelní představení i demonstrace, ale politicky jsem se rozhodla angažovat až teď, kdy mám již určité profesní a životní zkušenosti.

Proč právě nyní?

Cítila jsem, že je ten správný čas začít. Pracovala jsem v Bruselu a Štrasburku, cestovala během studií i služebně do mnoha evropských zemí a USA a všude nabírala zkušenosti. Přirozeně jsem začala poměřovat věci kolem sebe s tím, co funguje jinde lépe. Nemyslím, že je dobře, že má u nás politika tak špatné renomé, a ráda bych jí svou prací napravila reputaci.

Co funguje v zahraničí lépe?

Řekla bych, že jako občané ještě stále málo zasahujeme do veřejného života. Uvedu příklad. Sousedi se shodnou na tom, že jim v jejich čtvrti chybí dětské hřiště. Místo toho, aby nadávali, sesbírají podpisy pod petici za nové hřiště a tu předají svým zastupitelům.

Když to nevyjde, uspořádají charitativní akci, vyberou peníze a postaví si hřiště sami. To je něco, co se teprve učíme. I kolem mě ale přibývá lidí, kteří razí stejný přístup, chtějí se účastnit veřejného života a budovat komunitu. Jednou je to dětské hřiště, podruhé centrum volného času, jindy bezbariérový přístup pro seniory a kočárky. Proto chci na radnici prosazovat větší podíl občanů na rozhodování o konkrétních projektech obvodu a města.

Jaké jsou Vaše priority na radnici?

Piráti chtějí, aby byla Poruba obvodem s plnohodnotným občanským a kulturním životem. Radnice by měla podporovat vše, co s tím souvisí: v prvé řadě je to další podpora místních živnostníků a obchodníků tak, aby se Hlavní třída stala porubským bulvárem. Chceme oživit okolí Rondlu a vrátit sem farmářské trhy, které se letos vytratily, podpořit akce typu foodfestivalů. To samé platí o okolí Duhy. Kromě podniků nesmíme zapomínat na veřejný prostor – ulice, parky a náměstí musí být příjemné a bezpečné místo k setkávání, naplněné společenským programem. Budeme podporovat více kulturních a sportovních akcí v Porubě, včetně buskingu, pojízdných stánků s občerstvením, aby lidé neměli potřebu utíkat za zábavou

a odpočinkem do velkých nákupních center. Co Porubě velmi chybí, je v tuto chvíli funkční komunitní centrum, ve kterém by mohly probíhat přednášky, setkání s občany, akce pro děti, program pro seniory atp. Nejde zde jen o vybudování místa, ale také o jeho kvalitní správu. Piráti by také rádi více spolupracovali s VŠB-TUO, jejíž komplex a koleje se nacházejí na území Poruby, aby se škola a její studenti a zaměstnanci více zapojovali do porubského dění.

Piráti nezapomínají ani na palčivé problémy obvodu jako je parkování, prodloužená Rudná, nesouhlas s budováním VTP v okolí Myslivny ani na dostavbu tramvajové trati. Klíčová je pro nás transparentní radnice realizující potřebné změny pod kontrolou občanů a v komunikaci s nimi. Věříme lidem, že sami nejlépe vědí, kde je tlačí bota.

Jste idealista?

Vypadá to tak, že? Ano, jsem. A věřím, že jediné pozitivní myšlení a vize mění svět k lepšímu. Vidím, jak se Poruba za poslední roky posouvá. Mí přátelé ji často označují za ostravský Karlín. Poruba má veliký potenciál a může se stát ještě příjemnějším místem pro život. A Piráti, kteří zde žijí a kandidují, pro to udělají maximum.

DUHA

Sedmý a osmý obvod byly vždycky díky předělu, kterým je Pustkovecké údolí, myšlenkově a částečně i fyzicky odděleny od zbytku Poruby. Zatímco ostatní obvody mají své centrum ve formě Alšova Náměstí a Hlavní třídy, na "sedmáku" a "osmáku" má tuto funkci suplovat prostor u Duhy. Schválně jej zde nenazýváme náměstím, protože podivný slepenec obchodů, heren a fitness centra si toto pojmenování zaslouží jen stěží.

Už od středověku jsou náměstí a návsí centrem dění v obci. V minulosti se na nich konaly veselice i popravky či trhy, odehrávala se zde velká část veřejného života. Dnes jsou způsoby využití otevřených ploch sice trochu jiné – trhy mnohde zůstaly, z poprav už lidé vyrostli – nicméně důležitost mít své náměstí se nezměnila. Potenciál Duhy stát se zeleným náměstím sedmého a osmého porubského obvodu je obrovský – jen zvednou pomyslnou hrozenou rukavici a nebát se dotáhnout nezbytné změny do konce.

V současné chvíli trápí Duhu hned několik neduhů. Prvním z nich je využití přílehlých obchodních budov. Místo restaurací, kaváren a zahrádek tu řadí herna. Ty nejen že zabíjí přitažlivost Duhy pro místní obyvatele i potenciální nové podnikání, ale mohou být spojovány také se zvýšenou kriminalitou. Polorozpadlé budovy, které se místo rekonstrukce překryjí lacinou reklamou, aby jejich skutečný stav nebyl vidět, celkovému vyznění prostoru také nepřidávají na atraktivitě. Je libo výkup zlata za nejlepší ceny, půjčku do pěti tisíc se splatností příští týden, Jackpot v jedné z přílehlých heren

nebo krabičkovou stravu? Na Duze si určitě vyberete...

Do třetice tady máme frekventovanou silnici se silnou automobilovou dopravou, která prostor u Duhy protíná napříč a rozděluje tak obvody na dvě separované lokality.

Chceme, aby Duha sloužila obyvatelům Poruby jiným způsobem, než je tomu dnes. Všechny nastíněné problémy lze za pomoci architektů a urbanistů řešit efektivně a ke spokojenosti všech zúčastněných a my se zasadíme o to, aby pro tento důležitý prostor vznikla architektonická soutěž.

Jaká je tedy pirátská vize Náměstí u Duhy? Je to prostor, kde rády tráví čas rodiny s dětmi i skupinky kamarádů, kde si celoročně můžete nakoupit lokální produkty nebo si sednout do trávy pod strom třeba s knížkou, kávou a zmrzlinou nebo dítětem v kočárku. Kde se lidé mohou potkávat na vystoupení místních kapel, divadelníků nebo umělců. Kde to prostě žije.

Jakub Dedek
a Veronika Murzynová

SPORTOVNÍ AREÁL VOKD: NADĚJE NA MODERNÍ SPORTOVIŠTĚ V PORUBĚ?

Sportovní areál Poruba je ve vlastnictví statutárního města Ostravy a ve správě Sportovně rekreačních služeb města Ostravy s.r.o. (SAREZA). Podle správce je tento areál vhodný pro sporty, jako je atletika, badminton, fotbal, házená, kuželky, softbal, silový trojboj, sportovní gymnastika, šachy, tenis či volejbal.

Ve skutečnosti lze využívat jen některá sportoviště, např. škvárové hřiště je v podstatě jen zbytečnou památkou z dob dávno minulých. Zázemí pro

sportovce a diváky řadu let je již dlouho v havarijním stavu – na rozpadajících se betonových tribunách roste tráva.

Komplexní rekonstrukce areálu se plánuje na rok 2019 a nyní se nachází ve fázi projektování. Mělo by zde vzniknout multifunkční a workoutové hřiště, nová tribuna, restaurace atd. Zařazení rekonstrukce do Strategického plánu města Ostravy (FajnOva) naplňuje optimismem, vlastní realizace bude ovšem závislá na novém vedení města.

Piráti celý projekt v zastupitelstvu rádi podpoří. Součástí plánů by však podle nás mělo být zpřístupnění hřiště pro veřejnost, nejen pro sportovní kluby a oddíly. Jelikož je vše financováno z veřejných prostředků, měl by areál fungovat stejně jako třeba zrekonstruovaná sportoviště patřící školám, která jsou v určitých hodinách otevřená zdarma pro všechny. Tento model se jednoznačně osvědčil.

Denisa Kučerová

ING. ROSTISLAV ŘEHA

Lídr Pirátů pro
Moravskou Ostarvu a Přívoz

Ing. Rostislav Řeha je informatik původem z Havířova. Vystudoval Vysokou školu Báňskou a na Moravské Ostravě žije téměř sedmnáct let. Nyní pracuje jako databázový specialista v mezinárodní firmě.

Co tě přivedlo mezi Piráty?

Celkem dlouho jsem žil v přesvědčení, že politika je něco špatného a špinavého, ostatně jako většina populace. Pirátskou stranu jsem zaregistroval už při jejím vzniku před devíti lety, a zaujalo mne, že funguje na zcela jiných principech. Aktivně jsem se zapojil v roce 2014, kdy mě do ní přivedl můj dlouholetý kamarád. Od počátku jsem byl příjemně překvapen, okamžitě jsem byl schopen zapojit se do činnosti strany. Stačilo jen chtít, příležitostí bylo hodně a nikdo mi v aktivitě nebránil, naopak mě služebně starší členové podporovali. Aktivita se u Pirátů vždy cenila, velká část činnosti strany dodnes stojí na práci dobrovolníků.

Čím se tedy Pirāti liší od ostatních stran?

Hlavně komunikací. Nemusíte ani být členem a přesto je váš názor ve slyšet – a to v celé straně. Stačí jej jen mít dostatečně podložený, lidé jsou ochotni vám naslouchat a o názoru diskutovat, často i velmi ohnivě. Díky tomu se postupně rozrostla i původně úzká agenda Pirátů. Náš současný program je komplexní, nejsou to jen populistické fráze. Každý bod prošel mnoha diskuzemi a připomínkami, než byl schválen. Tím pádem svůj program myslíme

vážně a držíme se jej i po volbách, což je v našem politickém prostředí dost bílá vrána.

S čím jdou Pirāti v Ostravě do komunálních voleb?

Klasičtí politici budou nabízet zázračná řešení, geniální supermanky, kteří rozumí všemu. Nic takového dělat nechceme. Pirāti přichází s otevřeným a rovným jednáním, transparentní radnicí, zveřejňování co nejvíce dat a informací o dění v obci – protože voliči politiky ze svých daní platí a mají nárok vědět, co za to dostávají. U Pirátů jsme zvyklí pracovat v odborných týmech, používat transparentní, férové veřejné soutěže a výběrová řízení.

Chceme z Ostravy udělat místo, kde se bude lidem dobře pracovat a žít, kde vzroste zájem občanů o dění kolem třeba i díky participativnímu rozpočtu nebo neformálním setkáním se zastupiteli a radními. Kde lidé budou s politiky spolupracovat, hlídat je a v dalších volbách jim to poctivě spočítají – přesně dle jejich zásluh a ne podle velikosti a množství billboardů.

Karolína Žďárská

HISTORICKÉ CENTRUM OSTRAVY SE MUSÍ STÁT PŘÍJEMNĚJŠÍM PRO ŽIVOT

Charakter města je určen jeho veřejným prostorem. Centrum Ostravy dnes obyvatele i návštěvníky přitahuje spíše díky soukromým podnikům, případně jednorázovými akcemi či trhy. Jeho potenciál je ale podstatně větší. Pro Piráty představuje modernizace a zatraktivnění prostoru v centru nemalou výzvu. Rádi bychom společnými silami přispěli k tomu, aby se centrum Ostravy stalo plně fungujícím a zároveň příjemným místem pro život. Jak toho chceme dosáhnout?

Pro centrum Ostravy jsou bohužel typické především opuštěné budovy – ať už se jedná o zchátralý komplex Ostravica Textilia či prázdné domy u Masarykova náměstí – které zůstávají na první pohled dlouhá léta bez povšimnutí. Pomalé a částečné opravy sice probíhají, jako Pirāti však budeme usilovat o to, aby město tato problematická místa začalo řešit intenzivně.

a přitáhnout do něj více návštěvníků i obyvatel.

Vizitkou moderní metropole je také kvalita městského mobiliáře (koše, lavičky, stojany na kolo, květináče atd.), přístup k reklamnímu smogu či parkování v historickém centru. Chceme vybudovat urbanisticky kvalitní parkovací dům v blízkosti Masarykova náměstí, vytvořit jednotný manuál pro vzhled veřejných prostranství a po vzoru jiných měst regulovat reklamní smog nařízením města a spoluprací s provozovny.

To, že plánování rekonstrukcí ulic s pomocí architektů a urbanistů je nezbytné, dokazuje zdoluhavá oprava Nádražní ulice. Dodnes zde naprosto chybí jakákoliv zeleň, a přes léto se tak ulice stává betonovou výhni.

Na kvalitě provedení také záleží. Pamatujte na Anděla na Masarykově náměstí, vlakokoně na Prokešově

výjimkou – mohou nicméně inspirovat další. Je třeba využít všech prostředků, které se nám nabízí, a podpořit více kulturních akcí i kulturních podniků v centru města, a to podle kvality obsahu i návštěvního potenciálu.

Propojení kultury, umění, architektury a urbanismu předpokládá citlivý a zodpovědný přístup k historickému centru Ostravy. Proto je naprosto nezbytné zapojit do jeho utváření jeho obyvatele, odborníky, zájmové spolky a iniciativy. Nejdůležitější je ovšem politická vůle veřejný prostor rozvíjet tak, aby splňoval nároky na funkčnost i estetiku. Dosud jsme svědky spíše dílčích pokusů než ucelené koncepce oživení veřejného prostoru. Ostrava jako město, kde před více než 100 lety působil slavný rakouský architekt a urbanista Camillo Sitte navrhuující smysluplně koncipovaný veřejný prostor, by měla mít ambice na tento odkaz

Zchátralý komplex Ostravica Textilia

Přispět by měli také odborníci z oblasti architektury a urbanismu. Moderní a zajímavá architektura totiž sehrává zásadní úlohu v rozvoji industriálních měst. Příkladem mohou být blízké Katowice, kde se zatraktivněním prostoru pro turisty i obyvatele podařilo nastartovat rychlý rozvoj města. Věříme, že s pomocí citlivého zasazování nových budov do historického centra (např. Městská brána či budoucí tzv. Černá kostka – nová budova Moravskoslezské vědecké knihovny) se nám podaří centrum města oživit

náměstí, nebo nedávné umístění kontroverzní sochy Leoše Janáčka? Budeme prosazovat, aby se na nejviditelnější místa umísťovala po diskuzi s odborníky pouze díla vysoké kvality. Veškeré trvalé umění ve městě by mělo být výsledkem soutěže s účastí renomovaných umělců.

Poslední, neméně důležitou ingrediencí opravdu živého městského centra, je živá kultura. Úspěšné akce typu Zažij Ostravu jinak, Restaurant Day nebo Slavnosti Ostravice jsou dnes spíše

navázat. Pouze promyšlené záměry zástupců samosprávy mohou centrum Ostravy posunout k architektonicky a urbanisticky dobře zvládnutému prostoru, který bude atraktivní jak pro ty, kteří v něm žijí, tak pro jeho návštěvníky.

JUDr. Lukáš Jansa,
kandidát do zastupitelstva Moravská
Ostrava a Přívoz

Redakčně zkráceno, celý článek naleznete
na webu: ostrava.pirati.cz.

MÍSTO BĚHÁNÍ PO ÚŘADECH BĚHÁM PRO RADOST V BĚLSKÉM LESE!

Určitě si, stejně jako my, dokážete představit příjemnější způsob trávení volného času než na úřadě. Máte dost čekání, přesouvání se z místa na místo, handrkování s úředníky a neustálého dokládání nejrůznějších dokumentů?

Chceme čas, který těmto činnostem musíte věnovat, zminimalizovat a zasadit se o elektronizaci radnice v obvodu Ostrava-Jih, za pomoci služeb

tzv. e-governmentu. Jeho základním kamenem je elektronická identita, díky které je možné identifikovat každého člověka v síti. Tu si lze zajistit návštěvou Czech pointu a zřízením datové schránky nebo pořízením nové elektronické občanky. Pokud tento krok máte již za sebou, získali jste svou elektronickou identitu a stačí se už jen přihlásit. Jenže kde? Od 1. 7. 2018 spustilo Ministerstvo

vnitřní ČR Portál občana (obcan.portal.gov.cz), kde si můžete nechat vypsát informace ze základních registrů (např. katastru nemovitostí), reklamovat je, spravovat vlastní datové schránky v uživatelsky příjemnějším prostředí než dříve (mojedatova-schranka.cz), nebo na příslušné úřady podávat předpřipravené formuláře. Postupem času se budou přidávat další instituce, takže by vám jeho

prostřednictvím mohla např. Česká správa sociálního zabezpečení vyměřit výši důchodu on-line. Chceme, aby se také naše radnice zapojila do rozvoje portálu a spravovala přes něj formuláře typu žádosti o vystavení volebního průkazu, podání podnětu podle správního řádu, nahlášení psa či úhradu ročního poplatku za něj, ohlášení přestupku, znečištění životního prostředí apod.

Umožníme vám vyhledávat co nejvíce informací a řešit různé životní situace, od svatby po změnu trvalého bydliště. Abychom neobjevovali Ameriku, budeme spolupracovat s dalšími progresivními městy v rámci projektu Otevřená města (otevrenamesta.cz). Na viděnou v Běláku!

Gabriela Macečková

CO MÁ SPOLEČNÉHO KAUSA OKD, BOJ PROTI STÁČENÍ TACHOMETRŮ NEBO ZÁPACHU Z OSTRAVSKÝCH LAGUN? PŘECE PIRÁTSKÉ POSLANCE ZVOLENÉ ZA MORAVSKOSLEZSKÝ KRAJ.

Na čem pracuje Lukáš Černožorský a Ondřej Polanský?

Lukáš Černožorský strávil uplynulé pololetí ve sněmovně z velké části vyšetřováním kauzy OKD. Po řadě peripetií se nakonec stal předsedou vyšetřovací komise, jejíž vznik Piráti ve sněmovně iniciovali. Prostudoval stovky stran dokumentů, sešel se s desítkami důležitých aktérů včetně prezidenta republiky Miloše Zemana. Na rozdíl od většiny ostatních poslanců ani během července a srpna si neužíval volna, ale vyslyšel důležité svědky. Nechyběl mezi nimi expremiér Bohuslav Sobotka, Vladimír Špidla

nebo někdejší ministr průmyslu Milan Urban. „Z výsledků svědků vyplynuly některé nové skutečnosti, které nám pěkně zapadly do mozaiky a doplnily jednu z linií vyšetřování. „Zatím ale nemůžu prozradit detaily, vše se dozvíte až v závěrečné zprávě, kterou zveřejníme na podzim,“ komentuje Lukáš.

Přestože jsou záležitosti ohledně privatizace těžařského kolosu už zaváté prachem, Ostravsko by si zasloužilo kýženou satisfakci. „Nejde jen

o potrestání viníků. Podle mého má být hlavním smyslem vyšetřování identifikovat díry v zákonech a procedurách a zamezit podobným fatálním chybám při prodeji státního majetku v budoucnu. Privatizaci OKD tehdy politici prezentovali jako výhodnou, až o mnoho let později se ukázalo, jak moc se nepovedla. Vzhledem k tomu, že teď stále častěji slyšíme o privatizaci ČEZu, měli bychom být na pozoru a pořádně si pohlídat, aby se podobný scénář už nikdy neopakoval,“ upřesňuje Lukáš Černožorský.

Krom toho by se rád zasloužil také o to, aby Česko posílilo pravomoci Nejvyššího kontrolního úřadu. Jak? Tak aby mohl kontrolovat nejen ministerstva a státní instituce, ale také statutární města, kraje a média hrazená z veřejných peněz. To doteď možné nebylo. „Jako člen kontrolního výboru jsem měl možnost detailně prozkoumat práci Nejvyššího kontrolního úřadu a mohu teď zodpovědně říci, že jde o jednu z mála státních institucí, ve kterou mám sto procentní důvěru. Připravili jsme vlastní návrh zákona, který by měl přinést rozumné posílení pravomocí NKÚ. Když říkám rozumné, mám na mysli to, že oproti předchozím

návrhům netrváme na kontrolách obcí a menších měst, které by mohly být kontrolami příliš zatíženy,“ vysvětluje pirátský poslanec Lukáš Černožorský. Mimo jiné je také premiantem sněmovny. Z tisíce hlasování vynechal jen jedině, a to ještě kvůli poruše hlasovacího zařízení.

A co ve sněmovně řeší Ondřej Polanský?

Jako místopředseda podvýboru pro dopravu se zabýval celou řadou dopravních témat. Štve vás stav českých dálnic? Nás taky. Jelikož si uvědomujeme dopady průtahů při stavbě klíčových dopravních tepen, rozhodli jsme se aktivně podílet na tvorbě novely zákona č. 416/2009, jehož cílem je urychlit stavbu strategických dopravních staveb. Přestože víme, jak moc je to pro Česko důležité, stáli jsme na straně občanů. Málokdo totiž ví, že se vláda chystala urychlit stavbu dálnic zejména na úkor vlastníků pozemků. „Výstavba dopravních staveb v posledních letech probíhala velmi pomalu a právě přijatý zákon by ji měl usnadnit, ne ale na úkor vlastníků pozemků. Mělo by s nimi být jednáno férově a odškodnění by mělo být adekvátní. To se nám doufám podařilo zajistit.

Odhadujeme, že průměrně by se velká dopravní stavba mohla urychlit až o pět let,“ vysvětluje Ondřej Polanský. Momentálně se Ondřej intenzivně věnuje také problematice stáčení tachometrů a podvodného omlazování ojetých vozidel. „Chtěli bychom po vzoru Belgie nebo třeba sousedního Slovenska zavést tzv. Car-Pass neboli kartu vozidla, kam se zaznamenávají údaje o ujetých kilometrech, nehodách i opravách. Dnes spousta kupujících platí za ojetiny desetitisíce navíc jen kvůli zfalšovaným údajům. Ne každý je schopen podvod odhalit. Piráti by se chtěli zasloužit o to, aby Česko už neplatilo v tomto ohledu za banánovou republiku a správnost údajů garantovalo.

Dalším Ondřejovým tématem v oblasti dopravy je problém odtahování autovraků. Právě autovraky jsou totiž skoro neřešitelným problémem spousty parkovacích ploch. Odstavené automobily tam zabírají místa a kvůli děravým zákonům se je nedaří legálně odtáhnout a zlikvidovat. Vlastník je často nedohledatelný a úředníci se bojí zasáhnout. Hledáme možnosti, jak i tento vleklý problém konečně vyřešit. Tak držte palce a sledujte nás na pirati.cz.

O DOPRAVĚ V OSTRAVĚ: DOBRÉ UČINIT LEPŠÍM

Psát Ostravanům o tom, že Ostrava je město specifické, je nošení dříví do lesa. Že naše město bylo projektováno více pro fabriky, než pro lidi, to je čirý fakt. Že však tato specifčnost má nejen negativa, ale i pozitiva, o tom se již hovoří méně.

Jedním z kladů naší industriální minulosti je dědictví v dopravní infrastruktuře. Ta byla projektována pro potřeby průmyslového města a dnes díky tomu máme komfortní síť, kterou by nám jiní mohli závidět. Husté pokrytí tramvajemi a trolejbusy a relativně nízký počet dopravních kolapsů jsou odkazem velkorysého plánování našich předků. Proto se v Ostravě dostáváme do situace, kdy nepřicházíme nahrazovat zlé dobrým, ale dobré lepším.

Mnoho politiků vidí vylepšení zejména v investicích do vozového parku DPO (proti tomu žádá), či nových monumentálních dopravních staveb, často zcela nesmyslných, jako jsou lanovky a jiné „cypoviny“. Co však dnešní politické reprezentaci uniká, je prvek nejdůležitější – a tím je člověk. Zatímco se všichni necháváme unést japonskými rychlovlakem, přehlízíme, že polovinu japonského dopravního úspěchu tvoří jejich zaměstnanci.

Pečlivě školení, se slušnými mzdami, celoživotní kariérou v oboru. Protože pouze odpočatí a hmotně zajištění zaměstnanci dopravního podniku, jako je ten ostravský, jsou schopni bezpečně přepravit 240 tisíc cestujících denně do jejich cíle – ať už jde o děti mířící do škol, pracující do zaměstnání či starší občany za kulturou či k lékaři.

Stejně tak zapomínáme, že mohutná

ostravská silniční síť, která činí pohyb po městě osobním automobilem o dost příjemnějším, než po přečpané Praze, potřebuje dostatečnou parkovací kapacitu a ne jen systém modrých čar a dvojnásobného počtu povolení, než je počet parkovacích míst.

To vše graduje do jednoho z největších problémů města, který je spojený s dopravou: fakt, že prospěšné a potřebné stavby jako jsou přivaděče,

mosty, železniční tratě atd. se stávají naprosto nepropustnými překážkami, které člověk – ať už pěšky, na kole, s kočárkem či na invalidním vozíku – není schopen lehce překonat.

A proto si Piráti Ostrava jako tři priority od krátkodobých po dlouhodobé určili:

1) Stabilizaci dopravního podniku Ostrava po personální stránce v době,

kdy je v celé ČR nedostatek řidičů. Cílem je zejména zvýšení atraktivity tohoto zaměstnání – a to nejen v platové rovině.

2) Zvýšení parkovacích kapacit pro rezidenty i návštěvníky. Necháme provést důkladnou analýzu potřeb a toků osobní dopravy v Ostravě, na základě které budeme hledat optimální řešení.

3) Odstraňování bariér, které prostorově blízká místa v našem okolí činí těžko přístupnými. Příkladem je sídliště Fifejdy, které je dopravními tepnami naprosto oddělené od centra obvodu Moravská Ostrava a Přívoz, a vzdálenost ideální k chůzi či na kole překonáváme po dlouhých oklikách osobním vozem či městskou hromadnou dopravou.

Již T.G.Masaryk prohlásil, že není umění nahrazovat zlé dobrým, ale umění je dobré nahrazovat lepším. Společně se proto vrhneme do zdokonalování infrastruktury, kterou jsme po našich pracovitých předcích zdědili, a učiníme město Ostrava zase o něco lepší pro lidi, pro život.

JAK VOLIT V KOMUNÁLKÁCH? VELKÝ KRÍŽEK PRO PIRÁTY, PAK AŽ SYMPATIE U JINÝCH

Volby do komunálních voleb jsou z pohledu voliče ty úplně nezákladnější, protože skýtají nejvíce možností, jak hlasy rozdělit. Zatímco ve všech ostatních volbách můžeme volit pouze stranu a v rámci ní křížkovat oblíbené kandidáty, tady je všechno úplně jinak. Preferenční hlasy, jak je známe, v komunálních nefungují. A jaké jsou tedy základy těchto voleb oproti jiným?

1) V komunálních volbách nemáte jen jeden hlas, tentokrát máte tolik hlasů, kolik je míst v zastupitelstvu obce nebo města. Ve vesnicích je zastupitelů třeba jen 7 nebo 10. V okresních městech je jich většinou okolo 40. A vy rozdělujete právě tolik hlasů, kolik je křesel. Pokud chcete být rozverný volič, můžete klidně křížkovat napříč politickým spektrem. Tedy dát hlas sousedce, protože spolu venčíte psa, a další hlas učitelce z gymnasia, protože občas blahosklonně předstírala, že vás nevidí číst si časopis během výkladu. Můžete dát 20 hlasů Pirátům, 10 křížků občanským demokratům, 8 starostům a nezavislým a 2 sociálním demokratům. Pokud ale rozdáte jen 10 křížků lidem, které znáte osobně, necháváte těch zbylých 30 propadnout. A to je škoda ne?

2) Preferenční hlasy, jak je známe z parlamentních voleb, v komunálních volbách nefungují! Jinými slovy, pokud dáte velký křížek straně, nemůžete v ní dávat preferenční hlasy. Malé křížky u jednotlivých osob se už nepočítají. Velký křížek nahore = každý člověk

na kandidátce dostává hlas. Když tedy dáte velký křížek Pirátům a na kandidátce dáte křížek dalším pěti lidem, nemá to vůbec žádný význam. Volební lístek je sice platný, ale volební komisaři k těmto křížkům v rámci strany nepřihlížejí.

3) A co když máte jasno, kterou stranu volit, ale nezdá se vám lídr. Místo něj byste naopak posunuli výš kamarádku na 4. místě. To jde bohužel v tomto volebním systému jen těžko. I když si dáte tu práci a místo velkého křížku rozdáte 39 křížků malých kromě lídra kandidátky, i tak ho jen tak „nesedíte“. Nejdříve se totiž počítají celkové hlasy pro stranu, až pokud strana uspěje, řeší se počet hlasů pro jednotlivé členy. Přeskočit lídra může až kandidát, který dostane o 10 % hlasů více než je průměr kandidáta. A to je opravdu hodně. Přesto stát se to může, jak uvidíte v dalším bodě.

4) Jak je to tedy s přeskokováním? S pořadím na kandidátce paradoxně hýbou voliči jiných stran. Jak je možné, že v obecních volbách lídra kandidátky často přeskočí učitel na 30. místě?

V komunálních volbách jsou časté případy, kdy se do čela dostává známý sportovec nebo lékař, který se o politiku ani moc nezajímá a byl na posledních místech v podstatě do počtu. Jde o to, že mnoho voličů dá hlas straně, ale poté najde na kandidátce oblíbenou osobnost a té dá hlas jen tak ze sympatie. Právě známé osobnosti tak posbírají řadu hlasů od voličů jiných politických uskupení a mohou tedy získat o něch 10 % hlasů více než lídr a šup, jsou tam. Piráti proto k této taktice nepřistoupili. Sportovce, učitele i lékaře mezi sebou rádi vítáme, ale do počtu pro nahnání hlasů je nebereme. Snažíme se získat vaši podporu především programem a prací.

Takže jak na to?

1) Přečtěte si dobře pokyny v obálce, tedy kam máte jít volit a kdo všechno kandiduje.

2) Nejjednodušší způsob, jak volit, je vybrat si stranu, které důvěřujete nebo kde je nejvíce lidí, kterým byste dali hlas. U této strany nebo hnutí dejte velký křížek nahore. Pokud máte v jiných

stranách známé nebo kamarády, udělejte pak malé křížky přímo u jejich jmen. Příklad: Pokud tedy má zastupitelstvo vaší obce 40 křesel, vy dáte velký křížek České pirátské straně a zakřížkujete 5 lidí z jiných politických uskupení, dostane hlas 35 Pirátů shora podle pořadí kandidátky a 5 jednotlivců z jiných stran.

3) Hlavně se na to nevykašlete a na víkend od 5. do 6. října si nic neplánujte a buďte v místě svého bydliště. V komunálních volbách totiž nelze volit na jiném místě s využitím voličského průkazu. Nezapomeňte, že si volíte starosty, primátory a radní, tedy lidi, kteří vám jsou nejbližší, kteří rozhodují o vašem každodenním životě, o městě, ve kterém žijete. Rozhodují o hospodaření města, stavbě dětských hřišť, opravách cest, podpoře sportu, kultury, o tom, jaké akce se budou ve městě pořádat, jak bude vaše město upravené a zelené, vstřícné k lidem.

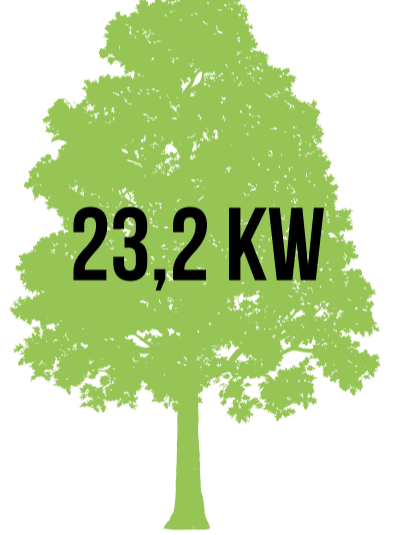
Zuzana Klusová

POMŮCKA: ORR, RN	ZNAČKA REGISTR. TUNY	ČESKÝ LYŽAR	1. DÍL TAJENKY	TŘÍDA HOVOR.	KRÁTKÝ FILMOVÝ SNÍMEK	ZNAČKA AMPÉR-HODINY	CHATOVÉ KOLONIE	ČÁST JÍCNU	REPREZENT. TAČNÍ PROJEK. DEJNA AUTO-MOBILOU	NEDOBRÝ	KMITOČTOVÝ	TÍMTO ZPŮSOBEM
REVÍRNÍ BRATRSKÁ POKLADNA				CITO-SLOVCE PLAŠENÍ			OMOTÁVKA				INICIÁLY BÝVALEHO HOKEJISTY TIKALA	
POSTAVA DĚTSKÉHO SERIÁLU PAN ???				LETNÍ OLYMPIJSKÉ HRY ZKR. TAHLA			HUDEBNÍ STYL DRUH LÁTKY				CHEM. ZN. RADIA MPZ NOVÉHO ZELANDU	
	UKONČIT INICIÁLY HERČEKY CHADIMOVÉ					AGRONOM Z ANO BODAVÝ HMYZ						
ŠMELINÁŘ					OBRAZOVÝ ZÁZNAM CÍLE PŘÍ STŘELBĚ					INIC. HER. KABÁTOVÉ ŘÍMSKÝCH 3000		SKLIZNÉ OBLÍ
DOSTIHOVÝ PES				KORÁLOVÉ OSTROVY CITOSLOVCE PODIVU				INICIÁLY REŽISÉRA MOŠI TENTO			INICIÁLY HERČEKY ŽILKOVÉ PULZ	
	UTRPENÍ	ZAVÝSKNUTÍ CIZÍ MUŽSKÉ JMÉNO			KLÁVESNA NA POČÍTAČI CITOSLOVCE VRČENÍ		TEN ČÁSTÝ NÁZEV MĚNY					
VOJENSKÁ CVIČENÍ						RUSKÁ POCHOUTKA VKLÁDANÁ DO ZEMĚ						
BOJOVÝ POKŘÍK				RODNÉ ČÍSLO ZKR. ZN. ELEKTR. SPOTŘEBIČŮ		SUCHÁ TRÁVA NOČNÍ PTÁK				INIC. HERCE ČEPKA ČÁST POSTROJE		ZNAČKA DECITUNY
NÁSTROJ NA SEČENÍ				2X SNIŽENÝ TÓN E NEDELE ZKR.				INIC. ZPĚV. URBÁNKOVÉ ZHOTOVENÝ PÍSMEM			NÁRODNÍ DIVADLO 2. DÍL TAJENKY	
STARÉ ČESKÉ ZÁJMEMO			MPZ NIGERU PIRÁTSKÉ MOŘE		TOPIVO ZVOLÁNÍ TOREADORA			VDÁVAT ZVUK NÁSTRAHY PYTLÁKŮ				
	ORG. PRO OSVOBOZENÍ PALESTINY ZKR. CHOBY	MÝŠLEŇKOVÁ CHOBY				SODOVKA JMÉNO HERCE DAMONA					TYKAJÍCÍ SE PRIMÁTŮ SÍŤ ANGLICKY	
PRŮZOR VE ZDI				POPĚVEK DODATEK V DOPISE ZKR.		TĚSTOVINA KYNUTÍM SE ZVĚTŠOVAT						
VEN ANGLICKY				NÁZEV HLÁSKY P INIC. BÝV. POL. RAŠINA		DOSNA STATKÁŘKA				LIDOO ANGLICKY AMERICKÝ TUR		
TEXTILNÍ TOVÁRNA					NAJEDENÝ OTÁZKA 1. PÁDU					NESPAT INIC. TEN. IVANIŠEVICE		
	KANADSKÝ HOKEJISTA POM. TECH. PRAPORY			JEDNOTKA HMOTNOSTI NĚMECKÁ TV STANICE			JALOVCOVÝ ALK. NÁPOJ ALKOHO-LICKÝ NÁPOJ				DRUH PANENKY BARBIE ZVOLÁNÍ TOREADORA	
MUŽ				ROLETA CHEM. ZN. SELENU			OHROŽENÍ PORÁŽKA V BOXU ZKR.					
ODPLATA ZA ZLOČIN					HLAS KUKAČKY				ZUŠLECH-TĚNE ŽELEZO			
VAK									ZESÍLENÝ ZÁPOR			

KRÍŽOVKA

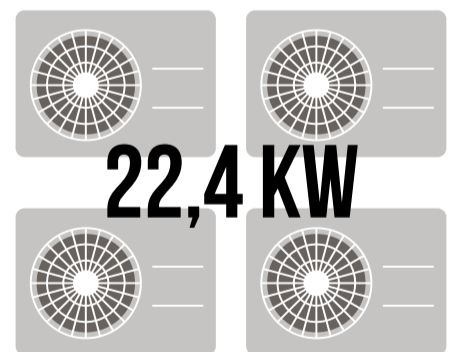
CHLADÍCÍ VÝKONY

STROM O PRŮMĚRU
KORUNY 10M

23,2 KW

4 KLIMATIZAČNÍ
JEDNOTKY

22,4 KW

zdroj: prirodnibydleni.cz

Pošlete
Pirátské listy
dál
Sdílení je aktem lásky

Tajenku křížovky pošlete na e-mail: ostrava@pirati.cz. Tři vylosovaní luštitelé dostanou pirátské tričko.

SLEDUJTE NÁS NA VŠECH NAŠICH KANÁLECH!

@pirati.cz

@cpsmsk

@Piratska.strana